

IZVEŠTAJ: Kontrola kvaliteta vazduha na teritoriji Grada Vranja u avgustu 2015.god.

02.10.2015

Kontrola kvaliteta vazduha na teritoriji Grada Vranja vrši se na dva merna mesta. Jedno merno mesto se nalazi u Zavodu za javno zdravlje Vranje u Vranju u blizini centra grada, a drugo merno mesto je u krugu Osnovne škole "Svetozar Marković" u Vranju. Pri izboru mernih mesta vodilo se računa o rasporedu i vrsti izvora zagađivanja, gustine naseljenosti, specifičnosti terena i meteoroloških uslova. Na oba merna mesta vrši se sistematsko dnevno merenje osnovnih zagađujućih materija SO₂, O₃, kao i NO₂. Takođe se na oba merna mesta vrši analiza aerosedimenta u mesečnim uzorcima padavina gde se određuju i ukupne taložne materije. Procena zagađenosti vazduha, odnosno granične vrednosti, tolerantne vrednosti, maksimalno dozvoljene vrednosti emisije za pojedine parametre aerozagađivanja baziraju se na važećim zakonskim propisima (Zakonu o zaštiti vazduha Sl. Glasnik R.S. 36/09, Uredbi o uslovima za monitoring i zahtevima kvaliteta vazduha Sl.Glasnik R.S. br.11/10, i Uredbi o izmenama i dopunama Uredbe o uslovima za monitoring i zahtevima kvaliteta vazduha Sl.Glasnik R.S. br.75/2010 i 63/2013).

1.

Izvori zagađivanja vazduha su procesi sagorevanja fosilnih goriva u individualnim kućnim ložištima, kotlovnicama, procesi u industrijskim postrojenjima, izduvni gasovi saobraćajnih vozila i dr. U zimskim mesecima kada je sezona loženja dolazi do povećanih koncentracija zagađujućih materija. Tome doprinose i meteorološki uslovi: niska temperatura, povećana vlažnost i povećani atmosferski pritisak. Svaka od zagađujućih materija ima specifičan mehanizam delovanja na zdravlje ljudi. Najčešće dolazi do nadražaja respiratornih puteva, kašljanja, oštećenja stezanja u grudima, suzenja oči, pojačane sekrecije iz nosa. U vreme kada je povećana koncentracija ovih materija, osobe sa srčanim i plućnim oboljenjima, starije osobe, trudnice i deca treba da izbegavaju bilo kakvu aktivnost na otvorenom. Ostali deo stanovništva bi trebalo da izbegava produženu i napornu fizičku aktivnost na otvorenom prostoru.

2. REZULTATI ISPITIVANJA

3.

4.

Sumpor dioksid U avgustu 2015.god. izvršena su 62 dnevna merenja SO₂ na 2 merna mesta, mernom mestu u ZZJZ u Vranju i 31 na mernom mestu u O.Š. "Svetozar Marković" u Vranju. U avgustu 2015.god. nije bilo izmerenih koncentracija SO₂ preko granične vrednosti emisije za jedan dan, kao ni preko tolerantne vrednosti emisije za jedan dan na mernim mestima u ZZJZ Vranje i O.Š. "Svetozar Marković" u Vranju. Granična vrednost, kao i tolerantna vrednost emisije za SO₂ za jedan dan iznosi 125 µg/m³/dan. U avgustu 2015. god. izvršena su 62 dnevna merenja O₃ na 2 merna mesta, 31 na mernom mestu u ZZJZ i 31 na mernom mestu u O.Š. "Svetozar Marković" u Vranju. U avgustu 2015.god. na mernom mestu u ZZJZ Vranje nije bilo izmerenih koncentracija O₃ preko maksimalno dozvoljene vrednosti emisije za jedan dan, kao i na mernom mestu u O.Š. "Svetozar Marković". Maksimalno dozvoljena vrednost emisije za O₃ za jedan dan iznosi 50 µg/m³/dan.

Azot dioksid U avgustu 2015.god. izvršena su 62 dnevna merenja azot dioksida na 2 merna mesta, 31 na mernom mestu u ZZJZ i 31 na mernom mestu u O.Š. "Svetozar Marković" u Vranju. U avgustu 2015.god. nije bilo izmerenih koncentracija NO₂ preko granične vrednosti emisije za jedan dan, kao ni preko tolerantne vrednosti emisije za jedan dan, ni na jednom od dva navedena merna mesta. Granična vrednost emisije za azot dioksid za jedan dan iznosi 85 µg/m³/dan, a tolerantna 125 µg/m³/dan. **Aerosediment** U avgustu 2015.god. analiza aerosedimenta u mesečnim uzorcima padavina rađena je na mernim mestima u ZZJZ Vranje i O.Š. "Svetozar Marković" u Vranju. Mesečne vrednosti ukupnih taložnih materija u avgustu 2015.god., na ovim mernim mestima, bile su ispod maksimalno dozvoljene vrednosti za jedan mesec. Maksimalno dozvoljena vrednost za ukupne taložne materije na mesečnom nivou iznosi 450 mg/m²/dan.

5. Tabela sa rezultatima merenja Dr Nevenka Stanojković Lekar spec.higijene i Jovanović

Spec.toksikologije